

KRÓNKA

ÍRÓCSOPORTUNK ÉLETÉBŐL

A Magyar Írók Szövetsége közgyűlését követően a Dél-magyarországi Írócsoporthoz tartozó soron levő közgyűlését, amelyen Papp Lajos titkár számolt be az elmúlt időszak eredményeiről. Beszámolójában többek között elmondta, hogy az utóbbi esztendőben az írócsoporthoz létszámát tekintve is megerősödött, számos előadás és vita rendezése mellett több mint száz alkalommal találkoztak a táj írói olvasóikkal. Sikeres találkozókát rendezett az írócsoporthoz és Tiszatáj több mai magyar és külföldi élvonalbeli alkotóval, valamint a Dél-Magyarország területén élő képzőművészekkel és más művészeti ágak képviselőivel.

A beszámolót — amelyet a Tiszatájra vonatkozóan Andrásy Lajos, a Kiskönyvtárra vonatkozóan Mocsár Gábor egészített ki — vita követte. A vitán részt vett az MSZMP Központi Bizottsága Kulturális Osztálya képviselőiben Tóth Dezső irodalomtörténész, a Magyar Írók Szövetsége Választmánya részéről Diószegi András, a Kritika c. folyóirat főszerkesztője, a megyei és a városi pártbizottságok képviselői.

A vita után az írócsoporthoz tartozó tagjai Papp Lajos lemondását elfogadva, a következő közgyűlésig szóló megbízatással Mocsár Gábor íróválasztották meg titkárnak.

Ezt követően a Tiszatáj munkatársai megvitatták a folyóirat egyéves tevékenységét, amelynek vitaindító referátumát Tóth Dezső irodalomtörténész tartotta. Az értékelés ismeretetésére következő számunkban visszatérünk.

DR. VÖLGYESSY FERENC MAGÁNGYŰJTEMÉNYE

— A SZEGEDI MÓRA FERENC MŰZEUM KIÁLLÍTÁSÁBAN

Dr. Völgyessy Ferenc műgyűjtő kiállítását a szegedi Móra Ferenc Múzeum rendezte meg. Magyarországon alighanem egyedülállóan gazdag — túlzás nélkül elmondható: múzeumértékű — ez a huszadik századi művekből álló magángyűjtemény. A képtár két emeletét megtöltő anyag Szinyei friss természetességgel megfestett tájképeitől napjaink művészeinek alkotásáig vezet el bennünket, de különösen kb. a század első három évtizedének pikűr-rájáról — azon belül is főleg az alföldi festészetéről — ad képet. Klasszikusok művei sorakoznak egymás mellett, s néha (pl. Rippl-Rónai esetében) több épp a főművek közül. De ha ezt általában nem is lehet elmondani, tény, hogy kevés kivételtől eltekintve nem periferiális anyagról van szó: nem olyan alkotásokról, melyeknél inkább a név jelent értéket. Mednyánszky még munkácsys—paalós korábbi művei mellett ott van már a kiforrott, egyéni tehetségre jellemző, lidérces-fehér fényeket villogtató Lovak a lápon, ott vannak megdöbbentő csavargó-ábrázolásai; Rippl-Rónainak több arcúlatát is bemutatják híres alkotásai (Apám és anyám negyven évi házasság után, Szunyókálás kettesben; oldott színvilágú pasztell-tájképei és erőteljes vonalú portréi váltják egymást). Czobel markáns pikűrúráj méltán képviseli a Zöld papagáj, akárcsak Gulácsyt a maga különös atmoszférájú tájai — melyek mellett éles kontrasztjaival, élénkebb színeivel mintegy kontrasztként, varázsságával mégis hozzájuk illőn függ Csontváry egyik kevésbé ismert tájképe. Kernstocknak friss erő dinamikáját sugalló, fűelő-lendülő vonalait főképp a Virradat képviseli. Rudnait komor valóságlátásának és idilli harmóniakeresésének oldaláról egyaránt élénk állítják kiállított festményei. Nagy István művészi arcúlatát egyik portréja, Nagy Balogh: egyik szerény szobabelsője mutatja be. Figyelemet érdemelnek a fiatalon elhunyt Szabados itt szereplő vázsnai is. Tornyaiak főképp az alföldi táj komorságát élénk festő képei ragadják meg a látogatót. Egyt ember és táj relációját újra fogalmazó balatoni tájképeinek és töbrengő, önmagát vallató önarcképeinek egy-egy darabja mutatja be. Szönlvek inkább az idillhez közelítő, könnyvedebb pikűrúráival ismerkedhet a látogató kisebb művei révén. Aba Novák változatos, színgazdag festészetének sajátosságait leginkább a Lacikonyha állítja előnk.

A kiállítás szerényebb plasztikai anyagából Borberek-Kovács Zoltán monumentális nyugalmú Kubikusa és Medgyessy, derűs-groteszk Súróló asszonya emelkedik ki; Borsos Miklós festménnyel (önarcképpel) szerepel.

A kiállítás értékét növelik Koszta József nyugtalan színvillájú művei, a színvonalas Réti-anyag és Ferenczy Károly, Vaszary János, Molnár C. Pál, Kurecz D. István néhány alkotása is. Az alföldi táj színeit idéző Endre Béla és Papp Gábor bensőségesen megfestett vázsnai. Bírálatképpen — ha egyáltalán illő ilyen esetben bírálni — talán annyit mondhatnánk csak el, hogy indokolatlan Heller Ödön és főképp Nyilasi Sándor szereplésének mértéke — a többihez viszonyítva.

Az újabb művészek közül — bár nem legmodernebb alkotásaikkal szerepelnek — Jánossy Ferenc és Bálint Endre emelkedik ki leginkább, de hadd írjuk még ide Iván Szilárd, Mihályt Pál, Dorogi Imre és Vinkler László nevét is.